

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Széchenyitér 2. Telefonszám 124

Szerkesztő: DR. KISS PÁL

Alapította:

DR. KISS PÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Félévre 10 K — f. | Egy héra 1 K 80
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKRE:
Félévre 14 K — f. | Egy héra 2 40

Régi és új rezsim

Rendkívüli időkkel élünk, a háború átferrálva közzendőkedsünk s mintha fűzzel övezett kis szigetünkön kezelhetett volna magyar a magyarhoz. A közös erőnk egyszerre dobogtatta meg a szíveket s ha kánat feketélt a házuk téján szeszujnak, egymást melengették, egymást vigasztaltak. Minál több magyar vér hullt el hátáraink védelmében, annál szebbé pompázabba nőtt itt a szolidaritás virága. Az osztályok közötti való harc engedett kiméletlenségéből, az egész magyar társadalom azt kereszte, hogy mi kivétel nélkül össze szélhuzó elemet s szinte automatikusan terjedt el, héditott s lett diadalmas az erőadó és egyesítő demokratikus gondolat. A történelmi idők kénszere hezza ezt magával s az egymásra való rántatltság érzése parancsolta azt, hogy erősítsék egymást, segítsék egymást, mert mindannyiunk házáat fel akarják gyújtani, mindannyiunk javát el akarják rabolni.

Szolidaritás és demokrácia
— ime két vigasztaló eredménye a vigasztalan háborúnak. A demokrácia, mely voltaképpen nem egyéb, mint eszelekvő szolidaritás, átjárja a társadalmi élet minden zegét-zugát, belátférkőzik az állami szervezetbe és hajtóereje lesz az állam nagy gépezetének. És az állam, eddig a legghatalmasabb osztályok engedelmesebb instrumentuma, a szemünk előtt, szinte ferradalmi gyorsasággal jelölti intézménye alakulását. Az állama gyongék védője lesz, eddig nem álmodott mértékben segíti az özvegyeket, árvákat és mi több, enni ad polgárainak, katalmának rettenetes [szervezetével] intézi az ország élelmezését. Micsoda változás három év alatt, micsoda átalakulás emeertlen

visztelemben egyaránt. A háborús nélkülözések, melyek a termelés megvonni határai között minden polgárekn egyaránt éreznie kell, mindnyájunk gyomrát fenyegetik. És az állam a maga gondoskedésével bizanyítja, hogy átérzi annak a tanítómesterek az igazságát, melyet a hőcs Menenius Agrippa a gyomorról mondott.

Az a cociális érzés, mely most a nemzet testének minden porusát átjárja, ellenáll hatatlan erejében meg nem térhető, le nem győzhető. Minden szív behajszolódik meleg áramlatába, kezébe a királyon a félti inség idején szemet is varezttat, le egészen a kisvácsi kispolgárig és falusi zselélig. Ez a cociális érzés ott a politika alapja. Új kormányhoz kellett jönnie, mely nem negációja a demokratikus és szolidaris erőknek, hanem azoknak egybe foglalója. A régi rezsim azt hitte, hogy büntetlenül szembe lehet helyezkedni a történelem akaratával. A háboruban csak harcias és dicsőséget látott s míg a nemzet férfias bajvívásában gyönyörködött; távol maradt az itthonmaradottak érzéseitől idegenül nézte bajait s elzárkózott a testvériségnek szociális megérésnek ettől a pontokajától, melyet az egész magyar nép követelt. Bukását is az okozta, hogy ma is lenn akarta tartani nzekat a szociális igazságtalanságokat melyen az osztályállam nyugszik ma már új kormány van s programjában az egész nemzet ereje duzzad. A munkapárt azonban ritég és szűkkeblő politikájával még mindig megakadja boklani az ország egységét. De többet árt vele magának, mint az országnak, Tőle függ, hogy számottevő párt maradjon, vagy pedig számaimas töredékké merzso lődjék.

Jassyt kiűritették a románok.

Diadalmas offenzívánk.

Mint fővárosi telefontudósítók jelentik a románok kiűritik Jassyt. Ez volt legutóbb a román kormány, képviselőház és a román király asókhelye s legfontosabb városa a még megmaradt Romániának.

A románok már elhagyták a várat, ugyszintén elhagyták a városi, az összes hivatalok, külföldi körötek. Dicső csapataink egyébként diadalmasan nyomulnak előre s hamarosan Románia a meghódított Szerbia sorsára fog jutni.

Frankfurt bombázása repülőgépről.

Négy halott és néhány sebesült.

Majna mellett Frankfurtból jelentik: Vasárnap reggel egy ellenséges repülőgép jelent meg Frankfurt felett és félhat óra tájban ~~bombázást~~ ~~lehett~~ ~~le~~ ~~le~~ a város közepén, közvetlenül a nagy kórház mellett estek le. A támadásnak egyetlen egy áldozata sincs. A kórház néhány lakója és kapusa könnyebben megsebesült.

Este fél 8 óra tájban ismét megjelent k az ellenséges repülő Frankfurt felett és több bombát dobtak le, a vasárnapi forgalomtól igen Jénk városra. Lelőttük és a berzeülöket elfgtuk.

Beteg a miniszterelnök

Visszavonul a politikától.

Fővárosi tudósítónk telefon-jelentése alapján jelentjük a következőket.

Esterházy Mór gróf miniszterelnök kormányra lépése óta szakadatlan idegfeszítő munkát végzett. Ez az óriási tömegesítő munka aláásta az amúgy is gyöngye fizikumu miniszterelnök egészségét. Amayira megrongálódott a miniszterelnök egészsége, hogy baráti körben kijelentette szívesint visszavonul a politikai élettől.

Ez a visszavonulás kizárólag és tisztán egészségi okokból történik. Amik mi sem jellemes jobban mint azon a körülmény, hogy a miniszterelnök mindaddig hivatalában és állásában marad, míg múlté utódja nem akad. Ez az utód

pedig nem lehet más mint az aki híven, az utolsó betűig követi azt a politikai irányt, a melyet Esterházy miniszterelnök maga elé kitűzött.

A miniszterelnök távozását tehát semmi esetre sem jelent s nem is jelenthet rendszer-változást. Hogy szó se lehet rendszer-változásról legjobban bizonyítja, hogy őfelsége magához kérlette Serényi Béla grófot továbbá Vázsonyi Vilmost és Zichy János grófot, akik a politikai helyzetről in formálják.

A miniszterelnök komoly utódjául Serényi Béla grófot jelenlegi kereskedelmügyi minisztert továbbá Andrássy grófot emlegetik, aki szintén Bécsben van kihallgatáson jelenik meg őfelsége.

már is méltelen megjelentek a király előtt. A három tárcanél belüli ministerium szervezése már folyamatban van, a nagyobb nehézséget csakis a ministeriumok elhelyezése okozza.

A választójogi ministerium minden valószínűség szerint a miniszterelnöki palotában kap helyet. Ez a ministerium október közepéig megalkodik, mintán Vázsonyi Vilmos addig kidolgozza a kormány választójogi javaslatát úgy hogy az már teljesen készen kerül a ház elé. Politikai körökben elferdjék kirek szerint Vázsonyi nem hagyja el véglegesen az igazságügyministeri széket. Vázsonyi, amit a választójogi javaslatot elészítette választójogi ministeri funkcióját befejezte és akkor újra igazságügyminister lesz. Politikai körökben ugyanis azt beszélnek hogy Gracskák, akik a király Vázsonyit választójogi miniszterre történendő kinevezésével egyidejűleg igazságügyminiszterre nevez ki, az igazságügyministeri széket októberben felcsaréli egy magasabb bírói állással és az eképen megválasztandó igazságügyministeri széket Vázsonyi Vilmos foglalja el.

Szegedről jelentik, hogy ott tegnap délelőtti választójogi blek meggyegyzést rendezett amelyen igen sokan vettek részt és előterjesztették azt a határozati javaslatot, amely követeli az általános, titkos, közegonkinti választójogot. Az egyes pártok képviselőinek felszólalása után Bekányi Dzsó beszélt a következőket mondván: Mit tölünk a hazát félteni nem kell. Ha én általában és általában a hazát, azt mondanám, hogy ne legyen általános választójog, legyen elégedetlenség, gyűlölet és annak tázében pusztuljon el. De mi épen azt akarjuk, hogy hazánkat alátámasszuk, hogy hatalmas és erős legyen. Nem vagyok dinnasztikus érzelmű, a népet szabadságát és demokratizálódását nem a monarchiától várzm. Egyet ezen ban mondanék: hogy IV. Károly amikor királyá proklamáltak és aztán a jobban hiterjeszteté népjogot hangoztatott. Ez osterecapásként vágott arcukba; magyarok legyetek, demokratábbak királyteknél. Na egy ország szakadtsága

nem országos, hanem nemzetközi kérdés.

Borzalmas

merénylet

Rablótámadás a vonaton.

A nagyváradi vonalon lévő Vársankelyeshez közeli vonatból egy katonna kidobott egy urisszonyt a katonna kezéből a csomagját. Az asszony Cséplő Demeterné férjét látogalta meg Romániában, ahol egy kórházban súlyos betegem fekszik. Hazatérésben volt, amikor észrevette hogy egy széles vállu, magas termetű katonna folyton figyeli.

A katonna megvárta, míg az asszony teljesen egyedül maradt a perrenon. Miker a vonat már nem messzejárt, a vársankelyi állomástól a katonna hirtelen odagrölt, kikapta az urisszony kezéből a csomagot és mellé lökte.

Az asszony a helme után kapott és dulakodni kezdett a katonával ki kinyitotta a vonat ajtaját és letaszította az asszonyt. Cséplő Demeterné ki-repült a rebogó vonalból és lezuhant a földés ajjára.

Csak későn vették észre az arrajárók. Csomagja és pénze el fektűt mellette a kavicson. Az asszonyt életveszélyes sérülésekkel beszállították a bi-harmanyai közkorházba.

— Az internátusban 3 konyhacsokoléd, 2 mosónő, 1 ápolónő és 1 kapus szeptember 1-től alkalmazást nyer. Jelentkezni lehet a gondneknél.

Vessék kisebb, nagyobb mennyiségben

herdókat és ávegeket

Hitz Sándor öv. cég

Zavargások Amerikában a katonai szolgálat miatt.

Rotterdam. A Mercurpost washingtoni tudósítója jelenti, hogy Oklahomában, Georgiában és más déli államokban zavargások voltak a katonai szolgálat kötelezettség ellen s a zavargások folyamán több ízben folyt vör. A tudósító hangsúlyozza, hogy a nép mindinkább arra a meggyőződésre jut, hogy tulajdonképpen nem is érti még Amerika háberus céljait.

A politika hírei.

Vázsonyi megy — Vázsonyi jön. A szegedi választójogi gyűlés.

Az új miniszterek kinevezése október jelenik meg a hivatalos lapban. A tárcanélki ministe-

rektől, az új igazságügyminiszterrel, a király személye körüli miniszterrel és a horvát miniszterrel van ezé. Az öt minister a jövő hét folyamán teszi le az esküt a király kezébe a budai várpalotában. Kezálak csak Földes Béla és Untelhu-uzor József nem voltak a kormányban tagjai, míg a többiek Vázsonyi, Gracskák és Zichy

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyságban kaphatók Pallagi-öngné

Ertesítés.

Fogkoronák, hidak, egész fog sorok, szájpadiás nélkül, aranyból, platínából

fogtömések

szűz amalgámból és a fog színével azonos porcellánból. Foghívek eltávolítását, fogak fehéritését és hibás fogcserekek átalakítását elvégezem, 23 éves fogtechnikusi gyakorlatom alatt több éven át Budapesten és Berlinben is szerzem tapasztalásaim felbátorítanak arra, hogy ezen szaktudásomat a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánljam.

Teljes tisztelettel:

Serecs György

Aiszegzett fogtechnikus, Uri u. Rákos-hegyi ház, Makó.

Hirdetések felvételnek.

Disztemetkezési vállalat.	
KISS KÁROLY	
disztemetkezési vállalata.	
Makó	Fót
<p>Temetések rendezését a leggyorsabbtól a legpompásabb kivitelig pontosan és jutányos áron végez. Ravatalozások pompás elrendezése! Érs és falkoporsó raktár!</p> <p>Gyász esetekben tessék teljes bizalommal fenti céghez fordulni.</p>	
Pontos kiszolgálás.	

Marhabőrt,

lőbőrt, juhőrt, nyulbőrt, káránybőrt, székőrt és mindenféle bőröket és gyapjút, a legmagasabb napi áron veszek.

Löwenstein Armin

Deák Főutca- u 48 szám.
Fűcske termelés mellett.

Legjobb minőségű Gyereki és Mórasi

fehér- és vörös berek, valamint a legjobb minőségű eredeti Kékányai világos és Szent István dupla maláta sör kisinyben és nagyban

Iritz Sámuel özv. cégétől kapható.

Jó hazból való

fiúk nyomdász

tanulónak felvó-

tetik a Makói

Független Ujság

nyomdájában

Makói Független Ujság

nyomdai műintézete

Nyomtatványok gyors és pontos elkészítése

Telefon szám 124.